

Bilag I.

„De samvirkende Andelsfrugterier“.

Til Landbrugsministeriet.

I Skrivelse af 16. ds. har det høje Ministerium udbedt sig en Redegørelse for Anvendelsen af det Beløb af 400 Kr., der for Finansaaret 1905—06 blev tilstaaet Andelsfrugteriernes Fællesudvalg til Fremme af sammes Virksomhed.

I den Anledning skal undertegnede Bestyrelse, der siden 3. Oktober f. A. er traadt i Stedet for og har fortsat Fællesudvalgets Virksomhed, tillade sig at meddele følgende:

Efter at Sorø Andelsfrugteri var stiftet i 1903 og i det følgende Aar havde fortsat Virksomheden i en dertil opført, selvstændig Bygning med tilfredsstillende Resultat, opstod der flere Steder i Landet, hvor man følte et Misforhold mellem Frugtavl og Frugtanvendelse, en livlig Bevægelse for at faa oprettet Frugtkonserveringsanstalter efter lignende Grundsætninger.

Under Hensyn til, at tidligere Forsøg paa at rejse Konservesfabrikker her i Landet var mislykkedes, fandt man det i høj Grad ønskeligt, at der ved Sammenlutning kunde paa forskellige Omraader ydes de paatænkte ny Andelsfrugterier den bedst mulige Støtte. Disse Betragtninger førte til, at Fællesudvalget blev nedsat ved et Møde i København den 25. Marts f. A.

I Fællesudvalgets Andragende af 15. Maj f. A. blev den paagældende Understøttelse søgt som Bidrag til en Konsulent, der kunde yde Andelsfrugterierne Bistand med Hensyn til Bygningernes mest praktiske Indretning og Valg af de heldigste Maskiner og Redskaber samt yde Vejledning med Hensyn til de bedste Arbejdsmetoder.

Som meddelt i Bestyrelsens ærbødige Andragende af 11. Juni d. A. antog Fællesudvalget efter Anbefaling af Professor N. Steenberg ved Polyteknisk Lærestanstalt som Konsulent cand. polyt. Tage Andersen, der fra den 22. Maj f. A. har virket som Konsulent mod en maanedlig Løn af 150 Kr., hvilket for Finansaaret 1905—06 har medført en Udgift af i alt 1,550 Kr. foruden 200 Kr. 93 Øre, der ere medgaaede til Konsulentens Rejser i Ind- og Udland. Den samlede Udgift har saaledes været 1,750 Kr. 93 Øre, hvoraf 400 Kr. ere dækkede af Statstilskuddet, medens de samvirkende Andelsfrugterier, hvis Antal ved Finansaarets Slutning var 8, har maattet tilskyde 1,350 Kr. 93 Øre foruden at dække Samvirksomhedens andre Udgifter, der have udgjort 217 Kr. 71 Øre.

Angaaende Konsulentens Virksomhed tillade vi os at henvise til den af ham afgivne hoslagnede Beretning.

Med Hensyn til Sagens øvrige Gang i det omspurgte Tidsrum bemærkes, at af de under Samvirksomheden hørende Frugterier kun 3, nemlig Holbæk Konservesfabrik, Aarhus Andels-Konservesfabrik & Frugtsalg og Sorø Andelsfrugteri have været i Virksomhed i Finansaaret 1905—06, medens Andelsfrugterierne i Rønne, Græsted, Helsingør, Haarlev, Løtten og Kolding først have begyndt Virksomheden i den nu forløbne Sommer, hvorfor der endnu ikke kan gives nogen paa nøjagtige Data støttet Oversigt over Virksomhedens Omfang og Resultat. Efter de indgaaede foreløbige Meddelelser synes der overalt at have været rigelig Tilførsel af Frugt og — i Forhold til Aarstiden — god Afsætning for de fremstillede Produkter, saa der formentlig er Grund til at vente, at de Frugterier, der have været under god Ledelse, allerede i deres første Arbejdsaar ville kunne opvise et tilfredsstillende økonomisk Resultat.

Bestyrelsen modtager jævnlig Forespørgsler fra forskellige Steder i Landet om, hvorvidt Oprettelse af Andelsfrugterier kan tilraades. Man har i saadanne Tilfælde anbefalet at afvente Resultatet af de nuværende Frugteriers første Virkeaar, dels fordi de der indvundne Erfaringer kunne komme de efterfølgende ny Frugterier til gode, dels og særlig fordi det endnu ikke er muligt at give ny Frugterier Anvisning paa tilstrækkeligt uddannede Bestyrere eller Bestyrerinder.